

Eliášov duch...

Suspírium: „Azda neviete, že ste Božím chrámom a že vo vás prebýva Boží Duch? Ak niekto kazí Boží chrám, toho Boh zničí; lebo Boží chrám je svätý a tým ste vy!“ (IK 3,16-17) Amen.

Pieseň: Chválospev 207.: „Ó, Duchu Svätý, Ty nadchýnaj,..."

Pozdrav: „Keď svojho ducha posielaš, sú stvorené, tak obnovuješ povrch zeme. Naveky sláva Hospodinovi! Amen.“ (Ž 104, 30-31a)

Suma zákona je zapísaná vo Svätom Písme ako ju čítame v Knihe Proroka Zachariáša v 4. kapitole v 6. v 10. a v 11. verši takto: „Odvetil mi: „To je Hospodinovo slovo Zerubbábelovi: ‚Nie silou ani mocou, ale mojím duchom!‘ znie výrok Hospodina zástupov. [...] Kto pohŕda dňom malých začiatkov? Zaradujú sa, keď uvidia v Zerubbábelovej ruke kameň a olovnicu. Tých sedem, to sú Hospodinove oči, čo prechádzajú celou zemou.“

Pieseň: Chválospev č. 447: „Zošli na nás, Otče milý..."

Vzdych: „Ja, Hospodin, ju strážim, ustavične ju polievam, aby ju nepoškodili, v noci i vo dne ju strážim.“ (Iz 27,3) Amen.

Lekcia: Evanjelium podľa Marka 9. kapitola, 9-13. veršov: „*Keď zostupovali z vrchu, prikázal im, aby nikomu nerozprávali, čo videli, kým Syn človeka nevstane z mŕtvych. Oni zachovali tento príkaz, len sa medzi sebou dohadovali, čo to znamená vstať z mŕtvych. Opýtali sa ho: „Prečo zákonníci hovoria, že najprv musí prísť Eliáš?“ Odpovedal im: „Naozaj, najprv príde Eliáš a všetko obnoví. Ale prečo je potom o Synovi človeka napísané, že bude veľa trpieť a budú ním opovrhovať? Vám však hovorím: Eliáš už prišiel, no urobili s ním to, čo sa im zachcelo — ako je o ňom napísané.“*

Modlitba: Preveľký Hospodin zástupov, prosíme Ťa, naplň naše životy Svojím Duchom, oživ nás, staň sa pre nás prameňom a hnacou silou v našom biednom stave, keď si myslíme a vidíme, že s nami robí tento svet, čo sa mu zachce. Keď sú naše životy naplnené činmi rutiny, vražednými náladami a bolestivými ranami, prosíme, inšpiruj a osviež našu ochabujúcu vieru. Keď už od Teba nič neočakávame, príď s jemným, ale rozhodujúcim slovom a otras svojich umierajúcich sluhov, Tvoj sklúčený ľud, pokolenie padnuté pred cudzími bohmi, aby Tvojím Duchom ožili kosti a šľachy a boli znova obdarené mäsom i životom skrze Ducha Svätého. Prosíme Ťa, milý Pane Ježišu, Svojou životodarnou rečou, vrúcne prosíme, pritiahni nás k Sebe, aby si nám odhalil silu, ktorou nás vyzbrojuješ na službu každodenného života. Príď, Pravé Svetlo, a zažeň od nás temnotu. Príď, plná láska, a zažeň temnotu strachu. Príď, Mocný, umlčať mocných. Príď Mocný, aby sa náš smútok zmenil na

radosť a aby sme videli Tvoju nedotknuteľnú, nedosiahnuteľnú a nehmotnú lásku skrze moc Ducha. Duchu Svätý, Pane Bože, príď do našich sŕdc, ovládni ich a zmeň ich Svojím Slovom, vlož do nich pravú bázeň pred Tebou a hlboké poznanie Teba. Chráň ich pred všetkými zlými myšlienkami a zahrej ich Svojou prítomnosťou. Svätý Otče náš, pomôž nám a buď našim vodcom vo všetkých našich činoch. V mene Krista nás vypočuj a prijmi naše vďakyvzdanie. Amen.

Pieseň: Chválospev č. 444: „Duchu Svätý, Tvoja Božia moc...“

Biblický text: Prvá Kniha kráľov 19. kapitola 1-18.veršov: *„Acháb oznámil Izebel všetko, čo vykonal Eliáš, aj to, ako pozabíjal mečom všetkých prorokov. Izebel poslala Eliášovi odkaz: „Nech ma bohovia čo najprísnejšie potrescú, ak zajtra o tomto čase nenaložím s tvojím životom, ako si ty naložil s hociktorým z nich.“ Keďže šlo Eliášovi o život, zo strachu vstal a odišiel do judskej Beér-Šeby, kde zanechal svojho sluhu. Sám sa vydal na jednoduchú cestu púšťou. Keď prišiel, sadol si pod kručinu a žiadal si smrť. Povedal: „Dost už, Hospodin; vezmi si môj život, lebo nie som lepší než moji otcovia.“ Potom si ľahol a zaspal pod kručinou. Zrazu sa ho dotkol anjel a povedal mu: „Vstaň a jedz!“ Poobzeral sa a tu pri hlave mal posúch, upečený na žeravých uhlíkoch, a krčah vody. Zajedol si, napil sa a zase si ľahol. Nato sa ho anjel Hospodina druhý raz dotkol a povedal: „Vstaň a jedz, čaká ňa dlhá cesta.“ Vstal teda a najedol sa i napil a posilnený tým pokrmom putoval štyridsať dní a štyridsať nocí až na Boží vrch Horeb. Tam vošiel do jaskyne, kde prenocoval. Tu ho oslovil Hospodin: „Čo tu robíš, Eliáš?“ Odvetil: „Príliš som horlil za Hospodina, Boha zástupov, lebo Izraeliti opustili tvoju zmluvu, zručali tvoje oltáre a tvojich prorokov pozabíjali mečom, takže som zostal iba sám. Snažia sa však i mňa pripraviť o život.“ Dostal odpoveď: „Vyjdi a postav sa na vrchu pred Hospodinom!“ Práve tade prechádzal Hospodin. Strhol sa mohutný a prudký víchor, ktorý vyvracal vrchy a drvil pred ním bralá. Hospodin však nebol vo víchre. Po ňom nastalo zemetrasenie, ale ani v ňom nebol Hospodin. Po zemetrasení prišiel oheň, ale Hospodin nebol v ohni. Po ohni sa ozval tichý a príjemný šelest. Len čo ho Eliáš počul, zahalil si tvár plášťom, vyšiel a postavil sa pred vchod do jaskyne. Vtom ho niekto oslovil: „Čo tu robíš, Eliáš?“ Odvetil: „Príliš som horlil za Hospodina, Boha zástupov, lebo Izraeliti opustili tvoju zmluvu, zručali tvoje oltáre a tvojich prorokov pozabíjali mečom, takže som zostal iba sám. Snažia sa však i mňa pripraviť o život.“ Hospodin mu povedal: „Vydaj sa na spiatočnú cestu smerom k Damaskej púšti. Keď ta prídeš, pomazeš Chazaela za sýrskeho kráľa, Nimšiho syna Jehua pomazeš za kráľa nad Izraelom a Šafátovho syna Elizea z Abél-Mecholy pomazeš za proroka ako svojho nástupcu. Kto by unikol meču Chazaelovmu, toho usmrťí Jehu, a kto by unikol meču Jehuovmu, toho usmrťí Elizeus. V Izraeli si ponechám sedemtisíc mužov, všetko takých, ktorých kolená sa neskláňali pred Baalom a ktorých ústa ho nebozkávali.“*

Slávnostné spoločenstvo Kristovo, milí bratia a milé sestry!

Úprimný rozhovor s Bohom nám odhaľuje tajomstvo toho, ako Boh volá na svojich unavených učeníkov a povoláva ich do služby až do konca ich pôsobenia. V prečítanom oddieli sú zakomponované lekcie bytia a žitia pre najväčšieho protagonistu Starej zmluvy, pre Eliáša, ale aj pre nás. Kto hľadá Boha, nájde Ho aj v stratenom stave. Eliáš nachádza Hospodina a On prehovorí k nemu veľmi osobne. Často zabúdame, že Boh s nami rozpráva k veci a k životu, k tomu, čo Jemu patrí, a čo nám zveril i tieto svätodušné sviatky. Pred 24 hodinami stál prorok Eliáš na hore Karmel a vzdával veľkú slávu Hospodinovi, ale odrazu je zunovaný, lebo ho prenasledujú pre jeho vieru v živého Boha. Odplatou pre smrť kňazov Baalových je jeho prenasledovanie zo strany sidónskej princeznej, dcéry Etbaala a kráľovnej pohanstva v Izraeli, Izebel. Pre Eliáša to bolo viac ako len únava a strach, pretože cítil, že jeho služba a jeho život sú neplodné. Nie som v bezpečí. Číha na mňa veľké nebezpečenstvo. Človek utieka do zúfalstva a do závislostí. Poznáme to. Všetko? Alkohol, drogy, hmotné statky a peniaze. Niektorí sa zabarikádujú prácou. Je neviditeľný a nepochopiteľný. Plán práce je naplnený. Život je naplánovaný a beží na plné obrátky. I život vlastných detí. A keď to nevyjde, chce zomrieť od únavy a od zúfalstva. Bojí sa. Strachuje sa. Kto prenasleduje zúfaleho Eliáša? Acháb, ktorý bol najúspešnejší kráľ Izraela. Tiahol proti najmocnejším sveta a zvíťazil. Počas jeho vlády Izrael dosiahol svoju najväčšiu rozmach. Eliáš nepôsobil ako dvorný prorok, ale jeho pôsobenie ovplyvnilo život celého kráľovského dvora. Eliáš pochádza z Gileádu. Z oblasti východného Jordánska, kde kult kanaánsky sa nikdy neudomácnil. Eliáš vyrastal v prostredí, kde existoval iba Hospodin a nikto iný. Iba Boh. Darom tejto živej viery vedel ukrutne bojovať proti hriechu Izraela. On bol ten prorok, ktorý bol neprístupný, nepredvídateľný, od ktorého sa veľmi báli, a pritom, ho zo srdca nenávideli, a predsa bol nepostrádateľný pre duchovný vývoj celého Izraela. Teraz sa však zdráha, ale počas vlastného úteku prichádza terapia Božia pre sluhu. Milý brat! Pred kým utekáš? Drahá sestra! Azda utekáš, alebo si len unavená zo služby? Raz horlivý pre meno Hospodina a raz sklesnutá na duchu. Raz taký, raz onaká. Všetko zanechať. Všetko opustiť a utiahnuť sa na územie, kde už mi kráľovná nemôže

ublížiť. Vziať mi život vie iba Boh, a nie mocní sveta. Unavený sluha beží, hľadá útočisko a nenachádza ho. Na smrť utýraný služobník Boží, ktorý všetko zanechá napospas osudu, všetko prenechá inému, len aby žil na púšti, kde je všetko mŕtve ako jeho duša. Spať a odpočívať. – to je cieľ Božieho služobníka? Ten, kto zvestoval Božie Slovo mocne, horlivo a silne, aj ten môže byť raz unavený a zanechať všetko. Radšej vyhnanstvo? Radšej samota na púšti, kde žijú divé zvieratá a prebývajú zbojníci? Utekáš pred svetom? Utekáš pred mocnými? Kde je, presnejšie kde bolo jeho pôsobisko? Kde je teraz, to už je okraj vyvolenej zeme: od Dán po Beér-šebu. Boh ho však podporuje! Sťažuje sa len Bohu na svoj smútok! Boh nás nikdy neobviňuje preto, že sme unavení a unavené. A hľa, kto svoju únavu prináša Bohu, pomoc, vyslobodenie, už je pre neho pripravené. Boží anjel je na blízku. Napi sa a jedz! Toto povzbudenie prichádza až dvakrát: „Napi sa a jedz!“ Teda naplň sa Duchom Kristovým! A po jedle: choď ďalej! Bola to služba nariadená Bohom: nie samozvaná. (IKr 19,16) Čo je východiskom pre takého sluhu? Nové povolanie a nové poslanie. Po zutekaní a zunovaní, či to však prijíma? Eliáš prijme službu Božieho sluhu. Je. Naje sa, napije sa, spí, a znova sa naje a napije sa. Následne ide. Ale kde sa znova ponáhľa? Kde sa znova vybral? Kde ide? Sú dva možnosti: Buď za vlastnými cieľmi, alebo Bohom určenými cestami. Nevieme a Eliášov príbeh nám neprezradí, či Eliáš dostal konkrétnu správu od nebeského posla Božieho. Jeho štyridsaťdňová cesta je neposlušnou cestou Izraela, ktorá štyridsať rokov putovala po púšti, kým nepomreli rebeli národa Božieho. Štyridsať dní Eliáš putuje, akoby sa celkom pomiatol, akoby sa stratil. Zablúdil? Možno. Uteká? Je to možné. Alebo tu mal zacielené cez Božie cesty? Aj to je možné. Kde sa vyberieme, keď sme zúfalí, odradené a unavené z vlastných ciest? Premyslime si dnes naše cesty zúfalstva, skazy a neúnavných zotročujúcich pohľadov. Cestu, keď sme chceli byť takí istí, ako iní, a zanevrelí sme na nebeské vyvolenie a povolenie od Boha. Ďaleko od Boha, do púšte. Ďaleko od Hospodina, na okraj krajiny a na pokraj vlastnej beznádeje. Avšak Boží vrch Horeb je miestom pôvodu Izraela. Cesta preč je vlastnej cesta prinávratenia sa až na začiatok. Tu sa Eliášová beznádej mení na Božie pozdvihnutie. Sluha Boží

dostáva nový impulz. Do služby. Návrat do pôvodného stavu, a to pre vyvolené životy, pre ľud Boží. Boh odpovie, ale nie tak, ako by si to želan Eliáš. Je to neľudské? Je to neférové? Je to neprimerané? Božie „čelom vzad!“ je jediné, čo Eliáš dostane. Človek bol povolaný Bohom a nato sa osobne spýta Boh. K čomu si bol povolaný Eliáš, teda čo tu robíš Eliáš? Nové poslanie a nové poverenie je povzbudením. Boh totiž nikoho nemazná. Hospodin nikoho neuprednostňuje. Boh ho poveruje službou a pritom ho zbavuje samoty. Výroky Božie sú balzomom pre skrúsené srdce. To, čo Eliáš nevidí, to neznamená, že neexistuje. Neviditeľná cirkev, ecclesia invisibilis je prítomná v Izraeli. O srdciach a o úprimných životoch vie iba Boh Duch Svätý, a nie jeho prorok. Nečakaný obrat. Nie som sám. Nečakané poslanie, nikdy som nebol sám, a teraz som poverený ísť a konať, pomazať, zveriť službu iným. Božie otázky nás učia čestne vyznávať všetko, čím sme skrze Neho, a čím sme sa stali bez Neho. On potrebuje pravdu aj dnes, lebo On nám nikdy neklamal. Jeho otázky poskytujú aj odpovede na problémy nášho života. Kde si Eliáš, čo tu robíš, to znamená, nie si na svojom mieste. Božie slovo činí, koná, posúva vpred človeka. Hýbe so sluhom. Ako prorok Eliáš ide na vrch Boží Horeb, tak aj ten, kto počul Slovo Božie, ide a slúži iba Jemu. Tichý a príjemný šelest Boží je znakom podpory, obnovy a presného vytýčenia cieľa. Boh tak ako prehovoril na začiatku k ľudu Božiemu na svojom vrchu Horeb a uzatvoril zmluvu s nimi, tak koná aj v živote Eliáša. Ten kto si myslí, že je na všetko sám, je uvedený do činnosti, aby badal ľud Boží a jeho vyvolených. Boh ukáže Eliášovi, že má pripravený zohratý tým proti Achábovi a Izebel. Jeho tichý a pokorný postoj a prístup je základný prístup i dnes. Bojíš sa? Nedostal si Ducha bojzlivosti! Čo si robil? Nebol si na svojom mieste? Štartovacia dráha je znova tvoja. Všetko od znova konaj, lebo On ťa osloví, poteší a poverí novou službou. Boh premostí našu beznádej vlastným slovom, lebo my sme ako Jeho vyvolení v Jeho myšlienkach a On nás použije, aby jeho vôľa prerástla do konania. Si u Boha poznaný a poznaná, drahý brat a milá sestra. On ťa prinavrátí k vlastným. Samotný počiatok ti patrí. Všetko od znova. Všetko s Bohom, Ktorý je oveľa mocnejší ako Izebel a Acháb Nová úloha je vždy ťažšia ako predošlá, ale jeho tichý a pokorný šelest a šepot nás bude

sprevádzať. Prečo? Lebo Eliáš musí vedieť ako i dnešní Eliášovia oddať sa znovu Hospodinovi. Jemu slúžiť a v Ňom spočinúť. Byť vždy hotoví a pohotové slúžiť Hospodinovi. Boh neodpovedá na Eliášove „prečo?“, ale poukazuje na svoju moc, aby každý ako zrnko prachu zbadal Jeho potešenie, povzbudenie, ale hlavne silu, ktorá pohýna každého sluhu. *„Boh je Duch, a čo sa mu klaňajú musia sa klaňať v Duchu a v pravde.“* (Jn 4, 24) Duchom Svätým obnovených Eliášov potrebuje aj naša cirkev. Nás potrebuje spoločenstvo Kristovo: Tu som, pošli mňa!“ Buď pohotový! Beh k Víťazovi je jednoznačný beh. My si myslíme, že nám bude dobre mimo Božej krajiny, a zrazu sa ocitneme v Hospodinovej náručí. V rukách Božích a nie v samote. V spoločenstve Izraela a nie v núdzi. Nablízku je Boh. Pri mne je Hospodin. To je dar milosti skrze Ducha Svätého. Amen.

Modlitba: „Preto chcem, aby ste vedeli, že nikto [...] nemôže povedať: „Ježiš je Pán!“, iba ak v Duchu Svätom (IKor 12,3).“

„Nezarmucujte Svätého Božieho Ducha, ktorého pečať nosíte na deň vykúpenia. Odhodte každé rozhorčenie, vášeň, hnev, krik a rúhanie so všetkou zlobou.“ (Ef 4,30-31)

„Skrze nášho Pána Ježiša Krista a skrze lásku Ducha vás prosím, bratia, aby ste spolu so mnou zápasili v modlitbách za mňa pred Bohom, aby som bol vytrhnutý z rúk neposlušných v Judsku a aby moju službu pre Jeruzalem svätí vďačne prijali;...“ (R 15,30-31)

„No Tešiteľ, Duch Svätý, ktorého pošle Otec v mojom mene, ten vás naučí všetko a pripomenie vám všetko, čo som vám hovoril.“ (Jn 14,26)

„Takisto aj Duch prichádza na pomoc našej slabosti. Veď nevieme ani to, za čo sa máme modliť. Ale sám Duch sa za nás prihovára nevysloviteľnými vzdychmi.“ (R 8,26)

„Ani posol, ani anjel, no on sám ich zachránil vo svojej láske a zhovievavosti, on ich vykúpil, pozdvihol ich a niesol, po všetky dni, od nepamäti. Oni sa však búrili a zarmucovali jeho svätého ducha, preto sa obrátil proti nim ako nepriateľ, sám proti nim bojoval.“ (Iz 63,9-10)

„Podľa toho poznávame, že ostávame v ňom a on v nás, že nám dal zo svojho Ducha.“ (IJn 4,13)

„V ňom ste aj vy, ktorí ste počuli slovo pravdy, evanjelium o svojej spáse, a uverili ste mu, dostali pečať prisľúbeného Ducha Svätého, ktorý je zárukou nášho dedičstva na vykúpenie tých, ktorých si získal, na chválu jeho slávy.“ (Ef 1,13-14)

Modlitba Pánova...

Ofera: „Neodopri dobro tým, čo si ho zaslúžia, ak je v tvojej moci konať ho.“ (Prís 3,27)

Požehnanie: „Keď však príde on, Duch pravdy, uvedie vás do celej pravdy, lebo nebude hovoriť sám od seba, ale bude hovoriť, čo bude počuť. Bude vám zvestovať aj to, čo príde.“ (Jn 16, 13) Amen.

Pieseň: Chválospev č. 420: 5. verš: „Daj nám Ducha Svätého ...“

Miloslav Peniaštek: Cesta k víťazstvu

Na Ježišovi úplne i stále závislý buď,
zvládneš každú ťažkosť, tak už neváhaj a skús.
Si ako malé dieťa, ktoré by sa stratilo,
ak by nikoho nebolo, kto by sa postaral o neho.

Hoci si uvedomuješ vážnosť hriechu,
bez Božej pomoci nedokážeš vzdorovať tomu.
Ak ideš proti satanovi vo vlastnej sile,
on ťa porazí a zažiješ mnohé bôle.

Satan neveriacich ľudí podnecuje:
"Odpadni od viery, dobre ti bude,
hriech je neškodný a bezpečný,
tak už čím viac hriešne a bez lásky ži".

Pokúšeniam diabla odoláš,
keď budeš pevne vo viere stáť.
Ježiš bude za teba ochotne bojovať,
len On účinnú pomoc ti môže dať.

Bude ťa svojím Duchom informovať,
On pokúšeniam diabla dokázal odolávať,
Božej vôli sa virtuózne podvolil,
a Satana vo všetkom tromfne porazil.

On dobre vie, ako nevládnym pomôcť má,
keď pre svoju hriešnosť ťažké chvíle zažíva.
Len s Ním musíš oddane i v pokore napredovať,
On ťa bude nadprirodzene uzdravovať, ochraňovať.

Cesta k víťazstvu znamená beh k Víťazovi,
dosahovať cieľ a čo najviac podobať sa Ježišovi.
Keď v Trojici Božej bežíš vo svätej pobožnosti,
pripraví ti anjelskú cestu, do šťastnej budúcnosti.